

Uredništvo: Koroska ceste št. 5, Rokopis se ne vrača. Upravništvo sprejema naročnine, inserate in reklamacije. Cene insemptom po dogovoru. Za vsakratne oglase primum popust. Nezaprite reklamacije so poštne prošnje. Čekovni račun poštno urada Ljubljana št. 19.608. Telefon inšurba št. 113.

Posamezna številka stane 2 kroni ali 50 para.

Poštnina v državi SHS povplačana.

Uredništvo: Koroska ceste št. 5, Rokopis se ne vrača. Upravništvo sprejema naročnine, inserate in reklamacije. Cene insemptom po dogovoru. Za vsakratne oglase primum popust. Nezaprite reklamacije so poštne prošnje. Čekovni račun poštno urada Ljubljana št. 19.608. Telefon inšurba št. 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

6. številka

Maribor, dne 9. februarja 1922.

56. letnik

Trgovsko-politično razmerje med Avstrijo in Jugoslavijo.

Nedavno je poslanec Skulj (Jugoslavski klub) vzbudil v nar. skupščini s svojo stvarno kritiko o trgovsko-politični pogodbi med Jugoslavijo ter Avstrijo splošno pozornost. Predvsem je omenil, da sedanja vlada ne uvideva umestnosti sklepanja trgovsko-političnih pogodb. Ves svet si išče novih in obnovljenih zvez, le naši oblastniki mislijo, da zadostuje, ako se sploh pripuščamo toliko obmejnega prometa, kakor sedaj.

Sedanja vlada je predložila naročni skupščini samo začasno trgovsko-politično pogodbo, ni pa hotela na sklopanje trajne pogodbe. To je velik pogrešek. Če pomislimo, da nam je Avstrija, ta mala sosedna republika, odzela 42% vsega iz naše države izvoženega blaga, pač ne najdemo razloga, ki bi opravičeval čudno postopanje naše vlade. Uvoza se je mala Avstrija udeležila z 21% in tudi to nam predohuja nujno potrebo trajne trgovsko-politične pogodbe, ki naj bi obe državi vezala tem čvrsteje. Gospodarskih interesov, ki vežejo našo državo z Avstrijo, je veliko. Naša vlada bi morala pokazati mnogo dobre volje in truda, kako naj bi se med obema državama utrdila predvsem gospodarske vezi. To je mogoče le tedaj, ako imamo dobro in skrbno zamišljeno trgovsko-politično pogodbo. Ker pa vlada ni predložila trajne pogodbe, marveč neko začasno skrpčevalo ali "provizorium", je sama pokazala, da ji ni za re dne trgovske odnose s sosednjimi državami.

Drugi člen te začasne trgovsko-politične pogodbe z Avstrijo govori o polnih olajšavah v prekomejnem prometu in vsebuje velikansko pomanjkljivost. Na prometni konferenci v Granacu so se namreč vse države izrekle za polne olajšave, samo naša vlada ni marala v polnem obsegu podpisati tega, kar so druge države storile brez velikega obojavljanja. Tudi to je znak velike zanikrnosti, ki se bo prej ali slej bridko maščevala. S tem, da onemogočujemo inozemskim potnikom dostop v našo državo, se smešimo in si sami jemljemo ugled. Ako pa vlada ovira s strogimi potnimi predpisi tujski promet, je sama kriva, da se trgovina in obrt ne moreta prav razviti.

Zelo žalostno poglavje tvori naš obmejni, takozvani tranzitni promet z Avstrijo, vsled katerega trpi obmejno prebivalstvo občutno gospodarsko škodo.

Poslanec Skulj se je dotaknil tudi tega poglavja in opozoril vlado na nedostatke v pogodbi, ki ne odpravlja teh težkoč. V 6. členu pogodbe se nahaja določba, po kateri preneha veljava — sporazuma. Vlada utemeljuje to določbo tako: Nastopile bi lahko "izvanredne razmere" in zato moramo imeti možnost, da pogodbo vsak čas lahko razveljavimo. Mi pa vemo prav dobro, da vsled te določbe odslej zlorabe ne bodo izključene. Kadarkoli se bo našim kapitalistom zazdela, bodo ukinjevali uvoz in izvoz, vse to bodo pa uredili tako, da jim bo neslo ogromne koristi, revnemu kmetškemu ljudstvu pa škodo. Zato — je rekel posl. Skulj — je ta določba neprimerna in neumestna.

V Avstriji izdelujejo stvari, ki jih naš obrtnik in kmetovalec nujno rabita. V trgovsko-politični pogodbi, katero je vlada predložila parlamentu, je vlada v veliki meri zaščitila koristi trgovstva, ni se pa ozirala na težnje — malega človeka. V omenjeni pogodbi bi vlada lahko izposlovala našemu urogemu kmetovalcu marsikatero ugodnost; tako n. pr. izdeluje Avstrija veliko orodja, katerega bi vsled nizkih cen (razlika v vrednosti denarja) lahko uvažala v naše kraje. Pogodba ponuja ugodnost samo glede carine: toda marsikat bi se dalo doseči, ako bi bila previdnejše in skrbnejše sestavljena. V naši državi nimamo zadostne količine soli. Doslej je monopolna uprava dobivala sol iz Francije in severne Amerike. Tu se vidi brez dvoma trgopolitika naših vladinovec, ki hodijo po sol v najoddaljenejši države ter je očeje kupovati tam, kjer bi jo dobili zelo po ceni — v Avstriji. Če bi kupovala sol v Avstriji, bi nam prišla za polovico ceneje nego sedaj, ko plačujemo ogromne prevozne stroške iz Alžirije in Francije. Poslanec Skulj je v svojem govoru povdaril, da bi cena za sol padla za 3—4 K, ako bi jo kupovali v Avstriji. Za malega človeka pomeni ta prihranek precej in če bi vlada pametneje sklepala svoje trgovske pogodbe, bi se marsikaj izpremenilo v korist kmetškega in delovnega ljudstva.

Nadalje se je poslanec Skulj dotaknil naših žalostnih prometnih in carinskih razmer, ki povzročajo nezadovoljnost inozemskih trgovskih krogov. Opozoril je na neznosne razmere ob štajersko-slovenski meji, kjer mora naš posestnik za svoje onstran meje (v lastnem vinogradu) pridelano vino plačevati carino. Posestniki niso za krivili krivične razmejitve, oni niso so odločevali pri sestavljanju starokopitnih carinskih predpisov in vendar jih

obtežujejo te neznosne razmere s toliko silo, da je ogroženo njih veselje do dela na lastni grudi.

Za vpostavitve tranzitnega prometa na progi Maribor—Spiehof—Radgona—Ljutomer se je v 22. seji narodne skupščine posebno zavzel poslanec dr. Josip Hohnjec. Opozoril je na dejstvo, da določa 5. člen trgovske pogodbe z Avstrijo sledeče: Tranzit je oproščen notranjih carin in sličnih davkov in se ne sme izpostavljati nikakršnim nepotrebnim omejitvam in zavlačevanjem. Nemška Avstrija je na omenjeni progji ukinila iz neutemeljenih razlogov tranzitni promet. Njena dolžnost je, da ga v smislu mirovne pogodbe vzpostavi. Obmejni kraji trpijo ogromno gospodarsko škodo, ker ta progja ni v prometu. Vsled nagajivosti avstrijske vlade in naše popustljivosti so vse pokrajine tu in onstran Mure silno prizadete. V Ceršaku in v Sladkem vrhu ob Muri stojita dve tovarni, ker nimamo tranzitnega prometa. Vsled tega je 300 delavcev brez služka in kruha. Premurje je odrezano od ostalega sveta, ker nima pravega spoja s Slovenijo. Do železniške postaje v Lendavi imajo Premurci 70—80 km. Avstrija ne dovoljuje, da bi se v Radgoni sprejemalo naše blago za tranzitni promet in tako se Premurci ne morejo posluževati naravne sprejemne točke za Premurje na tej železniški progji. Isto je z Ljutomerom ki visi v zraku in je od drugega sveta popolnoma odtrgan, ker ne vozi železnica med Spiljem in Radgono. Naša vlada ni imela toliko odločnosti, da bi na podlagi saintgermainse mirovne pogodbe, v kateri je ta promet zajamčen, izsilila vpostavitve tranzita. S tem, da je tranzit ponovno zajamčila trgovska pogodba med našo državo in Avstrijo, je dana vladi dolžnost, da popravi svojo brezbriznost in nemudoma vzpostavi nujno potreben promet na omenjeni progji.

Tako se naši poslanci borijo s stvarnim razumevanjem za gospodarske težnje našega ljudstva. Marsikaj bi bilo v državi drugače, ako bi vlada vpoštevala temeljito izdelane predloge Jugoslovanskega kluba in ostalih opozicijskih skupin!

Še bodo tulili — nemški voli.

Volovski koncert ni najprijetnejši užitek, tudi za mesarska naša ne. Pucelj je sicer vaje teh bobnečih glasov kot mesar, kot ministru pa so mu ti glasovi postali jako zoprni. Bilo je v pretekli petek, ko mu je narodna

skupščina v Beogradu priredila taki koncerti. Petek smatrajo praznovorni ljudje kot dan nesreče. Pucelj, kot pristaš tako dobre kršćanske stranke kakor so samostojni, menda ni prazno veren. Pa je le zadnji petek imel veliko nesrečo, ko je moral uživati prijetnost volovskega koncerta.

Ta koncert so mu priredili srbski zemljoradniki (poljedelci), ki so staveli interpelacijo zavoljo živine, katero je Nemčija postala kot vojno odškodnino Srbiji. Poslano je bilo 11960 krav in junic ter 5678 volov in bikov. Od teh ni prišel v Srbijo niti eden rog in niti eden rep. To živino je minister Pucelj dal brez javne licitacije prodati nekemu društvu. In sicer deloma še v Nemčiji, deloma na meji Nemčije in Avstrije. Izgovarjal se je s tem, da v Nemčiji baje živina štela na parkljevk. Ta izgovor seveda ne drži, ker to prvih ni dokazano, in drugič bi prevzemna komisija naše države, ki je sprejela nemško živino, morala ugotoviti, da je živina v resnici bolna in bi jo morala zavrniti. Kaj takega pa se ni zgodilo.

Postopanje Puceljevo še bolj pojasnjuje sestava društva, kateremu je on prodal nemške krave in vole. To društvo ni bilo sestavljeno iz kmetških združenj, marveč iz samih kapitalistov. Med njimi je baje tudi Pašičev sin Rač, dalje advokati Garašanin in Jovanovič, neki Grk Veljanis in R. divoj Hafner, bivši liferant avstrijske vojske. Bile so, kakor te že to dognala javnost, 4 skupine kapitalistov. Vsaka skupina je zaslužila najmanj 2 miliona dinarjev. Če gospodje kapitalisti sami priznajo tak zaslužek, je bil on v istini še veliko večji. Iz tega se vidi, kako škodo ima od Puceljeve prodaje nemških krav in volov država in narod.

Mi imamo dokaza, je rekel vodja srbskih zemljoradnikov Lazič v petek v skupščini, da bi se bilo moglo dobiti 8 dinarjev za kilo, prodala pa se je živina po 4 dinarje. Moglo se je dobiti i 100 dinarjev, pa se je prodalo za 64. Oškodovana je država, prodaja je izvršena nezakonito in proti zakonom o državnem računovodstvu brez licitacije. Zato je zahteval Lazič v interesu srbskih zemljoradnikov, da se Pucelj s celo vlado preda sodniji.

Pucelja in vso vlado je te usode, da bi se moral zagovarjati pred sodnijo, rešila vladna večina v parlamentu. Na predlog vertojbskega Mermolje so demokrati, radikali in samostojni glasovali za to, da se preko te volovske atere preide na dnevni red.

Ako pa Pucelj s svojimi samostojnejši in njihovimi prijatelji misli

Zaklad na otoku.

iz angleškega prevedel Paulus.

(Dalje.)

Israel Hands je bil oborožen, možen dovolj, da je mogel hoditi ali vsaj laziti po krovu, in — izbežati se me je hotel. Kaj bo storil potem, na to nisem utegnil misliti.

Pa eno sem vedel. Potrebovala sva drug drugega in dokler ni bila ladja na pesku, sem bil varen —.

Tako sem preudarjal, zlezel nazaj v kabini. Si obul čevlje, zagrabil prvo steklenico, ki mi je prišla pod roko, in zopet ropotal nazaj po stopnicah na krov.

Hands je stonel ob pregraji, kakor sem ga pustil, na videz brez moči in ves onemogel ter s polodprtimi trepanicami. Dvignil je oči, ko sem stopil k njemu, zlomil steklenico vrat, kakor človek, ki je vaje tega posla, in naredil dolg požirek s svojim običajnim „Na srečo!“

Mirno je nekaj časa ležal, na to pa si je poiskal v žepu zvitek tobaka in mi rekel:

„Odrežite mi ga grižljaj! Nímam noža. — in če bi ga tudi imel, bi si

sam ne mogel narezati tobaka. Pre-slab sem. — Ah Jim, Jim! Zdi se mi, da sem čisto zgrešil svojo srečo! — Odrežite mi ga košček, moj zadnji bol! Na potu sem domov —!“

„Dobro! Narezal vam ga bodem! Ampak, če ste tako slabi, kakor pravite, bi mislil, je boljše, da molčite, kakor se spodobi za pravega kristjana!“ „Zakaj?“ je vprašal. „Povejte mi, zakaj?“

„Zakaj —?“ sem vzkliknil. „Prelo-miti ste svojo prisego, uprli ste se, v grehu in krvi ste živel, tegale svoje-ga tovariša ste umorili — in vi me še vprašate zakaj —!“

Razvnel sem se, mislil sem na krvavo bodalo pod njegovo suknjo in na njegov zlobni naklep.

On pa je mirno spet naredil dolg požirek in nadaljeval z nenavadno slovesnostjo:

„Trideset let sem jadrал po morju, dobro in slabo sem videl, lepo in grdo vreme sem doživel, živil nam je zmanjkalo, noži so se bliskali in ne vem, kaj vse sem si še izkusil. Pa povem vam, nikdar še nisem videl, da bi bilo iz dobrega prišlo kaj dobrega. Tisti ki prvi udari, tisti je moj vzor, in mrtvec ne ugrizne, — to so moji živ-

ljenjski nazori, pa je amen in konec. — Pa dovolj tega!“ je hipoma izpremenil svoj glas. „Plima je dosegla — svoj vrhunec. Dajal vam bom naročnina, kapitan, in jadrata bova v pristanišče.“

Komaj kaki dve miljji nama je bilo treba narediti. Pa stvar ni bila lahka. Vhod v zaliv je bil ozek in mestoma zelo plitev. Vrhu tega je ležal v smeri od vzhoda na zapad. Midva pa sva prijadrala od severa. Treba je bilo ladjo zasukati in prav premišljeno postaviti jadra. Pa kakor je vse kazalo, je bil Hands izvrsten pilot, jaz pa sem imel vso nadarjenost za postušnega mornarja.

Ni bilo dolgo, pa sva srečno zaplula v ožino in gosto obraščenih bregovih so naju tesno obdali. Počasi nam je nesla plima v zaliv.

Skrbelo me je, kako bi se dala ladja spet spraviti s peska.

„Lahka stvar!“ je razlagal Hands.

„Vzemite močno vrv na breg, na ono stran ožine, privežite jo krog enega fistihle borovcev, pojdite z njo spet na ladjo, denite vrv krog sidrovega vitla in počakajte na plimo. Ko pride voda, naj vse, kar je na ladji, vleče za vrv in gladko bo splavala s peska. — Sa-

daj pa pozor, fant! Predaleč sva že prišla!“

Naročeval je, jaz pa sem brez sape hitel delati, da mi je pot tekla po obrazu. „Hispaniola“ se je zasukala v peščeno plitvino ob bregu.

Moi posel me je vsega vzel v zakup, da nisem več mislil na Handsa. Celo na svoj strah sem pozabil. Ko je delo končano, sem se naslonil na pregrajo pri krmilu, si brisal čelo in gledal v valove, ki so vrveli okrog ladje. Izlahka bi me bil zabodel in umoril, pa še ziniti bi ne utegnil.

Toda čuden nemir me je hipoma spreletel, — krenil sem z glavo. Morebiti da so zaškrpale deske pod njegovimi stopinjami, morebiti da sem ujel njegovo premikajočo se senco kotom svojega očesa, morebiti je bil le naravni nagon, kakršnega imajo živali v divjini — bodisi kakorkoli, ko sem pogledal nazaj — je par korakov za menoj stal Hands z bodalom v roki.

Oba sva zakričala, ko so se srečale najine oči. Jaz od strahu, on pa črtje, kakor zarjovi vol, če hoče koga nabosti. In v tistem hipu je planil — proti meni.

St. Janž na Drav. polju. V naši državi imamo ministre, ki si radi pomagajo z neresnicami, ako pridejo v kake zadrego. Delajo kakor šolarji. — Če učitelj šolarja založi pri kaki pregrehi, se ta hitro izgovarja, dostokrat z lažjo in pravi; ta in ta je pa to storil. Tako je storil tudi naš finančni minister. Ker mu je poslanec Sušnik povedal, da slabo gospodarji, kakšna potrača se godi z davčnim denarjem, je finančni minister hitro začel: Dr. Korošec je oškodoval državo z naročenim ameriškim blagom. Ker pa samostojni vlado pri vseh stvareh podirajo, morajo jo tudi pri lažeh. Zato je poslanec Dobnik na svojem shodu 29. januarja tudi svojim zvestim predložil to laž, da je dr. Korošec oškodoval državo. Gospod urednik, pošljite g. Dobniku „Slov. Gospodarja“ z dne 1. febr. t. l., kjer je razloženo, kako je s tistim blagom, da bo vedel, da so njegovi bratje liberalci kakor pri drugih rečeh tudi tukaj oškodovali državo. Zastopniki trgovcev so blago pregledali in izjavili, da je dobro, poceni in potrebno, zato se je kupilo. Dr. Korošec je kmalu moral odstopiti kot minister, liberalci in socialisti so prevzeli vlado, a so pustili blago, da je konec vzelo, plačali pa ga niso. Mi, ki smo obrekovanja g. Dobnika čez dr. Korošca že prej slišali, vam pove mo k onim pojasnilom še samo to: dokler je imel dr. Korošec kako besedo pri vladi in vpliv, je bilo še desetkrat boljše, za državo in ljudstvo kot zdaj, ko komandirata liberalci in samostojneži! Leta 1919 se je bilo vse mnogo bolj po ceni, red boljše, naš denar več vreden, zadovoljnost večja, edinost frdnješa. Zdaj pa, ko vaši ljudje sedijo pri vladi, pa je vse narobe; drugod cene padajo, pri nas rastejo, drugod gre valuta kvišku, naša pa dol, dasi jo vzdigavljate, da boste menda kmalu vsi s finančnim ministrom vred kilo (bruhi) dobili; drugod je uprava vedno boljša, pri nas vedno slabša, davki veliko večji, nezadovoljnost pa kar grozna. Zato ni treba dr. Korošca z besedami zagovarjati, njega zagovarjajo dejanja, kdor primerja takratne čase s sedanjimi, razmerami, bo lahko si sam pravo sodbo naredil. Zato ministrom in samostojnim Dobnikovim lažem ne bomo več verjeli, ker so te laži samo izraz nevošljivosti in nesposobnosti. Nam se zdi, da bode imel prav tisti delavec iz mesta, ki je na neki gostiji v St. Janžu rekel nekaterim, ki so, kakor je bilo takrat splošno navada pri samostojnežih, ob rekovali dr. Korošca, ga vsega hudodega dolžili: vi toliko obrekujete in lažete čez njega, toda videli boste, da pride čas, ko ga boste prosili, da vas naj on reši iz blata, iz hudih razmer, v katere vas bodo liberalci s pomočjo svojih samostojnih pomagačev zapeljali. Bodočnost bo pokazala, če je imel ta mož prav!

St. Janž pri Dravogradu. Na gostiji g. Petra Vrhovnik, župana iz Otiškega vrha se je nabralo za Kmečko zvezo 294 K. Mlademu paru obilo blagoslova!

Sv. Lovrenc na Drav. polju. Na gostiji Pleteršek—Mlakar so darovali svarje potem licitacije 158 K za Dijaško kuhinjo. Naj Bog darovalcem stotero poplača in novoporočencema obilo blagoslova podeli.

Cvetkovič. Od tukajšnjega občinskega odbora je po posredovanju g. Korpar Tomaža nabral g. Megla Blaž 64 K za Dijaški kuhinji v Mariboru.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Tukaj je dne 24. jan. 1922 po dolgi in mučni bolezni previden s sv. zakramenti umrl posestnik Anton Munda iz Bratonečie. Rajni je bil 20 let cerkveni ključar, dolgo vrsto let župan ter član okrajnega zastopa. Bil je vzoren krščansk mož in stalen naročnik „Slov. Gospodarja“. Naj počiva v miru.

Polenšak pri Ptuju. Dne 31. januarja t. l. smo pokopali enega iz vrst dobrih mož Antona Janžekoviča p. d. Sovočevoga, posestnika v Prerodu. — Bil je mož, ki se je vsikdar zavzel za dobro katoliško stvar. Bil je dolgoleten naročnik „Slov. Gospodarja“ in član KZ. Kako je bil spoštovan med svojimi sofarani, je pokazala obilna udeležba, ko smo ga spremljali na njegov zadni poti. Dragi somišljenik, bodi ti zemljica lahka!

Veržej. Dekliška zveza v Veržeju priredi v prostorih Marijanišča dne

12. februarja sledeče predstave: „Priznanje lurske Matere božje“. prizor v enem dejanju. Petdejska igra: „Med trnjem in osatom“ in veselo predpustno enodejanko: „Bodi zadovoljen s svojim stanom“. Vstopnina: sedeži 3 din. 2 din. in 1 din. Stojišča ½ din. — Predprodaja vstopnic v Veržeju v trgovini Mar. Korošca. V Starinovi vasi v gostilni Prelog.

Zlček pri Konjicah. Umril je tukajšnji posestnik, gostilničar in bivši mnogoletni župan Ivan Gosak. Njegovega pogreba se je udeležila velika množica ljudstva iz vseh krajev Dravinjske koline. Skozi več kakor 25 let je kot župan, narodnjak in razumen gospodar načeloval naši lepi občini. Narodno zavednemu in blagemu možu svetila večna luč!

Loka pri Židanem mostu. Dne 29. januarja t. l. je umrl Jožef Zupanič, posestnik na Bregu. Rajni je bil mirnega značaja, varčen in skrben gospodar ter priden delavec, ki je za zmerno ceno rad priskočil na pomoč. Ves čas življenja je bil pristaš SLS, liberalni duh slabostojne ga ni ommil. N. v m. p. l.

Store pri Celju. Naši Mladeniška kakor tudi Dekliška zveza ste priredili v nedeljo, dne 29. januarja v prostorih g. Krajca veselico s sledečim vspeedom: Pozdravni govor tovariša Cerneta, pevske točke moškega in mešanega zboraja, tamburanje obojih tamburašev, deklamacijo; na to igri: „Ljubezen Marijinega otroka“ in „Rdeči nosovt“ (burka). Po igri prostja zabava z ribjim lovom in šaljivo pošto. Vse točke so bile rešene na veliko zadovoljstvo občinstva. Posebno čudili smo se mladim igralcem in igralkam, da so kot prvič na odru rešili svoje vloge, kar je lep napredek tukajšnje mladine. Le tako naprej!

Griž pri Celju. Odkar je rudar g. Uranjek na sestanku naše stranke v Grižah slovesno izjavil, da se odpove mandat, ki jih je imel v socialno demokratiški stranki, mečejo grižki socialpatrijoti v „Napreju“ na eden kup to le: podrepnik, ki stoji vedno pred spovednico, zvonovi, zvezarji, klerikalni hinavci, pri spovedi prevelika pokora, očala, hudir, samokres, čista vest, pijavka, izdajca itd. To so cvetke iz socialpatrijotskega gnojišča. Pošten rudarji, ki ne marajo za ta smrad, se bodo pridružili g. Uranjeku. Gospod Uranjek je spreten govornik, agitator, organizator, neustrašen zagovornik krščanskih načel in zato bo njegovo delo v grižki Jugoslov. širokovni zvezi plodonosno. Raz sodni grižki rudarji uvidevajo, da ima prav socialist Abditus, ki pravi: „Socialistični nauk ne zahteva in ne potrebuje boja zoper vero. Boda množice in boji za življenje niso nastali zaradi vere, cerkve ali Boga. Propaganda da za brezverstvo nima z gospodarskim bojem delavskega stanu nič opraviti.“ Te besede velikega socialista si bota zapisala za ušesa — Tratar in Bratec.

Dobrna. V noči od sobote na nedeljo, 29. jan. 1922 se je pri nas pripetila neizrečeno žalostna nesreča. — Monter Franc Musil se je vrnil iz šoštanjske tovarne kakor vsako soboto domu na Dobrno. Okoli 8. ure ponoči so ga baje slišali na pomoč klicati, a nobeden se ni zanjga zmenil. — Siromak je zmrznil in so ga ljudje našli utrdga v snegu ležati. Pa to je žalostno, da niso hitro na pomoč mislili, ampak so najprej k orožnikom leteli. Šele ob 10. uri so ga zanesli v Novi grad. Danes 30. jan. pričakujemo zdravnik, da konstatira smrt. Rajni je bil oče dveh otrok, ki jih je iskreno ljubil in za nje skrbel. Vsi smo potrli, kajti vsi smo ga spoštovali kot poštnjaka.

Kokarje pri Rečici. Naša občina ima kot župana zavednega našega pristasa. Peščica politično nezrelih mož, ki se prištevajo med samostojneže je protestirala proti njegovi izvolitvi, a zamanj. Najhujši njegov sovražnik je kmet Miha Cajnar, iz Pustega polja. Ta mož ima vse lastnosti pristinega samostojneža. Ker je med vojno tudi obogatel, se rad vsiljuje med izobražence in se z njimi brati, zato je misli, da je že tudi sposoben za župana, pa stranka „malih“ (Kmetiska zveza) mu je spodnesla županski stolček. — Tako je pravi Clovek, ki je imel že s sodnijo opraviti radi prestopka pe-

te božje zapovedi in mu tudi šesta božja zapoved in sveta, ne bo nikdar župan v naši občini. To si naj zapomni kmet Miha Cajnar iz Pustega polja.

Braslovče. V odgovor dopisniku iz Braslovč v „Domovini“ z dne 13. januarja: Star slovenski pregovor pravi: Pametni, ki molči, desetim bletatačem odgovarja. Tega pregovora se držoč, nočem odgovarjati plitvoumnemu dopisniku hujškaču, kajti on je tako slabega spomina, da se po dobrem pol letu spominja na občinske volitve, pač pa že prorokuje, kako slabo bodo prihodnje volitve izpadle za klerikalce. Dopisunče, brigaj se raje za naš smrti poselji ležečo slabostojno stranko! Omenim še, da dopisniku „Domovine“, ki se zaletava v našega občje priljubljenega dekana to ne bo nič koristilo, nas pa tudi ne boli, ker vemo, da muha ne bo nikdar solnce otemnela, tako tudi dopisnik slabega spomina ne bo nič škodoval ugledu našega priljubljenega dekana. Bil bi surovež, kdor bi se prepiral z umirajočim toraj tuki jaz nočem samostojni stranki, ki se nahaja v zadnjih vzdihljajih, greniti zadnih urio.

St. Jurij ob Tabornu. Na okrajnem sestanku Kmetjske in Zupanske zveze za vranski okraj v St. Jurju ob Tabornu so bile sprejete naslednje resolucije: 1. Zahtevamo obrtne olajšave na deželi, posebno male obrti naj bodo prometnega in invalidnega davka proste. 2. Davčni urad naj se premesti nazaj na Vranksko; 3. Vojaška službena doba naj se skrajša; fantjevojniki naj služijo v domačih krajih. 4. Protestiramo proti sklepu višjega šolskega sveta, da se opustijo šolske maše in se verouk proglasi za neobvezen predmet. 5. Protestiramo proti temu, da nekateri učitelji v našem okraju nočejo oprostiti otrokom šolskih zamud, brez zdravniškega spričevala. Nekateri učitelji zahtevajo celo zdravniško spričevalo od specialnega zdravnika, ne samo od navadnega. 6. Zahtevamo izenačenje davkov in zakonov. 7. Protestiramo proti davku na enovprezne vozove na peresa, katere rabimo kmetje le v nužnih slučajih, za zdravniško pomoč, duhovnika k umirajočemu itd. Nikakor pa ti vozovi ne služijo kmetu samo za luksus.

Smartno ob Paki. Dopisniku lista „Napreči“ ozir. „Ljudskega glasa“ z dne 12. t. m. sledeči odgovor resneti na ljubo: Vašega „dobro obiskanega“ shoda — na shodu je bilo menda 10 ali 12 oseb z domačimi vred — udeležil sem se podpisani le radi tega, ker se je razglasilo, da se bo govorilo tudi o občinski politiki, katera me seveda, kot župana zanima. Govornik

Cebular se je tega vprašanja previdno izognil in je govoril govor, vsebujoč stare, obrabljene fraze in polagati vse polno zabavljaj in psovki na klerikalce in voditelje Slovenske ljudske stranke. Na ta zabavljaja se veda nisem hotel molčati ter sem se oglašil k besedi, oziroma „klobasi“, kakor pravi dopisnik „Napreja“. Ta klobasa pa je vsebovala tako huč poper, da mi je predsednik enostavno vzel besedo na zahtevo govornika sodrug Cebularja. Stranke pa nisem zatajil podpisani, temveč je to v polni mери storil baš predsedujoči, vaš tvvariš, sodrug Oštir, Omladič, kateri je ponovno zanikal skupnost JSDSanjev in Kmečko delavske zveze. O ti sveta nedolžnost ti! Čudno je le, da si je kaj takega upal, ko vendar tega ne more nihče utajiti. Sodrug Omladič in Bizjak, ne bodi nič! Ljudstva spregleduje in ve dobro, kako so ga speljali na led ravno voditelji in poslanci vaše socialpatrijotične stranke! Ve dobro, da imajo ti ljudje baš veliko obljub in praznih fraz pripravljenih za ljudstvo, podpirajo pa sedanja, našim gospodarskim razmeram škodljivo delujočo kapitalistično vlado in komaj pričakuje, da bo dalo odgovor pri prihodnjih volitvah. Zato nikar ne pričakovati smrti naše stranke, bati se je temveč za lastne, že razpadajoče vrste vaših sodrugov. Pa brez zamere! — Martjn Steblovnik, tačas župan Paški.

Smartno na Paki. Pred nedavno me je srečalo na cesti nekaj šolskih otrok, ki so me pozdravljali z nekim čudnim pozdravom „klanjaj se“. Nisem vedel, kaj naj to pomeni, kajti svojčas smo bili navajeni, da nas je šolska mladež pozdravljala z lepim krščanskim pozdravom „Hvaljen bodi Jezus“. Ne bodite smešni, učite raje šolske otroke krščanskih pozdravov, ako pa tega ne marate, naj pa pozdravljajo z običajnimi pozdravi, ne učite pa otrok istega „klanjaj se, klanjaj se“!

Gornji Grad. Gornjegrajski okrajni zastop se naj očisti moža, ki je okrajni zastop ogoljufal za več sto K. Za danes ime zamolčimo, a ne bomo dolgo tihi. Mož je gostilničar, lesni trgovec in samostojni kmet.

St. Vid pri Planini. Na veseli svatbi Franca Koprive in Nežike Kovač so zavedni svatje zbrali 220 K za tukajšnji orlovski odsek. Vrtilima novoporočencema mnogo sreče, zavednim gostom iskrena hvala! Bog živi!

Širite katoliške liste!

POZOR!

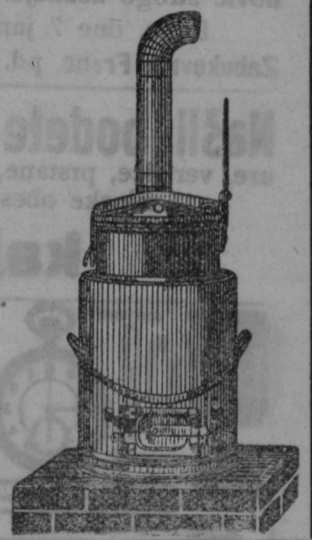
Skladišče poljedelskih strojev prvovrstnih tovarov kot Umrath & drug, Bubna, Mayfarth & drug, Dunaj, Wichterle & Kowarik, Prostejov, Titania, Wels i. t. d. se nahaja pri tvrdki

IVAN HAJNY

MARIBOR, Aleksandrova cesta 45

nasproti glavnemu kolodvoru ter priporoča:

vitlo s pripravo, mlatilnice, žitne čistilne mline, trijerje ali odбирalnike, slamoreznice za ročni ter pogon na vitel, s dne mline, grozdne mline, stiskalnice, reporeznice, drobilne mline za izdelovanje vsakovrstne moke, koruzne robkarje, sesalke in pocinkane cevni gnojnice črpalke, Sackove pluge, izboru pocinkane brzoparilne v velikostih 50 do 120 l, brzoparilne lonce, mlečne posnemalnike. Oskrobim tudi prvovrstne slamorezno nože. Popravilo raznovrstnih strojev se izvrši dobro in zanesljivo. Postrežba točna in solidna. Stevilna pol valna priznanja na razpolago! Zastopniki se sprejemajo.

ZAHVALA.

Ob priliki bridke izgube našega blagega očeta, soproga, tasta i. t. d. gospoda

Ivana Gosaka

posestnika in gostilničarja v Žičah

smo prejeli toliko izrazov sožalja in je bila udeležba pri pogrebu tolika, da se čutimo podpisanci dolžne tem potom izreči vsem iskreno zahvalo.

Marija Gosak-ova, soproga. Dr. Tone Gosak, sin. Emica dr. Gosak-ova, sinaha Franc Goričan, zet. Rejka Goričan-ova, hčerka Lojze Podkubovšek, zet. Mara Podkubovšek ova, hči. Rozika Gosak-ova, hčerka. Rudi Dobovišek, zet, odv. kand. L. na Dobovišek ova, hčerka.

LEPOTA

kože, obraza vratu, rok, tako kakor tudi lepa rast las se morejo samo skozi razumno nego lepote doseči. Tisočera priznanja so dospela od vseh dežel sveta za lekarnarja Fellerja:

„ELSA“ liližno mlečno milo najboljše blago, najfinejše „milo lepote“; 4 kosi z zamotom in poštnino 98 K.

„ELSA“ obrazna pomada odstrani vsako nečistost kože, solnčne pege, najedance, nabore i. t. d., naredi kožo mehko rožnato-belo in čisto; 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštnino K 52.—

„ELSA“ Tanochina pomada za rast las krepi kožo glave, preprečuje izpadanje, lomljenje in cepanje las, zaprečuje prhut, prerano osivelost i. t. d., 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštn. K 52.

Prodajalci ako naročijo najmanj 12 kosov od enega predmeta dobijo popust v naravi.

Razno: Liližno mleko 15 K.; Brkomaz 8 Kr.; najfinejši Hega puder dr. Klugera v velikih originalnih škatljah 30 K.; najfinejši Hega zobni prašek v patent škatljah 30 K.; puder za gospe v vrečicah 5 K.; zobni prašek v škatljah 7 K.; v vrečicah 5 K.; Sachet dišava za perilo 8 K.; Scharpon za lase 5 K.; rumenilo 12 listkov 24 K.; najfinejši parfem po 40 in 50 K.; Močna voda za lase 58 K. Za razne predmete se zamot in poštnina posebej računa.

EVGEN V. FELLER, lekarnar, Stubica donja, Elsa trg 341 Hrovaško. 2-20 741b

Zahvala.

Povodom prebriske izgube našega nad vse ljubljenega mota in očeta

Antona Munda
posestnika v Bratonečičah

se zahvaljujemo častiti duhovščini za tolažila v njegovi boleznih, za ganljivi arec pretresujoči govor ob krsti rajnega v cerkvi in molitve na njegovi zadnji poti. Zahvala tudi poveljstvu zboru za ganljivo katehizatsko ob odprtem grobu ter vsem sorodnikom, znanim in prijateljem, ki so spremljali rajnega k večnemu počitku. Bog plačaj vsem. Rajnega pa priporočamo v molitve in blag spomin.

Sv. Tomaž pri Ormožu, dne 26. januarja 1922.

Zalujoča žena in otroci.

DOBRO IN POCENI

kupite edino pri tvrdki

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2.

Zimsko perilo, obleke, klobuke, črevlje, dežnike, copate, nogavice ter razno galanterijsko blago.

Najceneje! Solidno!

Izjava.

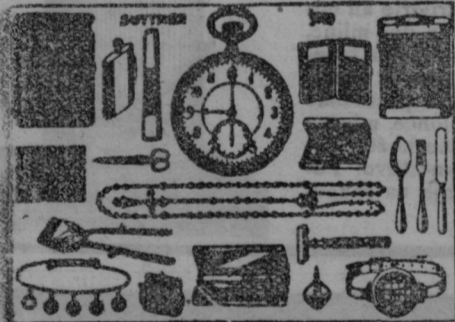
Podpisana izjavljama, da o g. župniku Mateju Weiss pri Sv. Joštu na Kozjaku nisva ničesar obrekljivo govorila in zahtevava, da se raznašalce takih novic strogo kaznuje. 2-3 40

Lipje, dne 7. januarja 1922.

Zabukovnik Franc, pd. Pajank. Lemež Jožef, pd. Petruh.

Našli bode za lastno uporabo in DARILA, predmete v zlatu, srebru, nakitu, ure, verižice, prstane, uhane, narokvice in krstne spominske obeske od raznih potrebščin

kaj iščete

pri znani firmi SUTTNER po najnižjih dnevnih cenah v najlepšem modernem izdelku. Zlice, nože vilice in škarje, žepne nože, doze za cigarete in tobak, stroje za briti, vžigalnike i. t. d. vsebuje sijajni katalog s slikami od

Tvorniške tvrdke H. SUTTNER, Ljubljana št. 992.

LES

stoječi in ležeči kakor tudi

gozdove

kupuje po najvišjih cenah

MATIJA OBRAN

električna žaga

Maribor, Loška ulica 15. — Skladišče v Tattenbachovi ulici.

5-20

Prostovoljna javna dražba.

Dne 20. svečana 1922, dopoldne ob 9. uri se vrši v župnišču v Celju prostovoljna javna dražba v zadržano g. opata Franca Ogradija spadajočih stvari: vina, živine, pohištva in oprave.

Okrajno sodišče v Celju, odd. I., dne 30. januar. 1922.

Naznanilo.

Glavni zastop banke «Slavija» se nahaja od 1. februarja 1922 v Mariboru, v Slovenski ulici št. 36, čez dvorišče v I. nadstr. pri stranki Siranko. Podpisani se cen. občinstvu priporoča, da zavarujejo proti požaru, vlomski tatvini, šipe in življenje pri zanesljivem slovanskem zavodu svoje imetje. Uradne ure v sredo in četrtek od 8. do 12. ure dop.

Z odličnim spoštovanjem

Ivan Veras.

Pozor mlinarji!

Proda se mlin na Ščavnici s tremi kamni, tudi se dela olje iz vsake vrste semen, moli se s strojem, nahaja se pri okrajni cesti, oddaljena je od železnice eno uro, sraven je dva orala njive. Vešč pove: Posestnika Ter-tenjaka Marija, pri Sv. Juriju ob Ščavnici pri Ljutomeru. 2-2 68

Sprejme se v manufakturni in iper-cerjaki stroki dobro iserjen **trgovs. pomočnik ali prodajalka**

na pod 24 let stara, zmožna slovenskega in nemškega jezika za takoj. Trgovka Franc Iglič, Ptuj. 2-2 68

Pozor mlinarji!

Prvovrstna švicarska svilena **mlinska sita** (pajteljni), kakor tudi pristna volnena sita, 24 in 32 cm široka, priporoča trgovina Avgust Čadež, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 35 nasproti «Stare Tišlerjeve gostilne». 4-4* 823

Cepljene trte

vseh boljnih vrst in tudi necepljeno šmarnico, se dobi zopet pri Antonu Slodnjak, trtnar, p. Juršinci pri Ptuj. 7-0 800

POZOR!

Gotove obleke, površnike, zimsko perilo, posteljno perje, dežnike itd. se dobi 21 najceneje pri 5-26

J. TRPIN

Maribor, Glavni trg 17.

Krojaški pomočnik in vajenec se sprejmeta pri g. Franc Sedivy, krojaški mojster, Vojašniška ulica 4, Maribor. 76

Kristal

tovarna brušenega stekla in ogledal. **MARIBOR, Vrbanova ulica št. 1.**

Brzjavaj: Kristal Maribor.

Telefon št. 123.

Nova moderno urejena tvornica izdeluje zrcala raznih oblik in velikosti od najprostejših do najfinejših, ima na izbero kristalno steklo (brušeno) v poljubnih vzorcih za ogledala, za napise tvrdk in varnostno steklo za vrata; prevzema izdelavo vlaganja brušenega stekla po različnih vzorcih v medenino (mesing) za vrata i. t. d. Poškodovana zrcala se prevzamejo v popravilo.

Točna postrežba!

Zmerne cene!

Ljudska posojilnica v Celju

pri „Belem volu“.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po

4 1/2 % oziroma 5 %

od dneva vloge do dneva dviga. Posojila daje na vknjižbo, poročstvo in zastavo. — Otvarja trgovske kredite pod zelo ugodnimi pogoji.

Spodnještajerska ljudska posojilnica

v Mariboru, Stolna ulica šte. 6, r. z. z n. z.

obrestuje od Novega leta naprej navadne vloge po

4 1/2 %

Trajne in večje vloge pa po dogovoru.

Mlin na Loki poprej Rengo pri Ptuj

melje in izmenjava vse vrste žita. Mlin je na novo popravljen, ter izdeluje tudi zdrob

Kupule vse vrste zrnja po najvišji dnevni ceni.

RIHARD ORSSICH, PTUJ.

Zadružna gospodarska banka d.d.

Podružnica v Mariboru.

Začasno: Koroška cesta 1/l. — Telefon 311. — Brzjavaj: Gospobanka.

Centrala: Ljubljana. Podružnice: Djakovo, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Interesna skupnost z Sveopčo Zanačijsko banko d. d. v Zagrebu in njeno podružnico v Karlovi in Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Kapital in rezerve skupno z afilijacijami čez K 50,000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borske transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk državno razredne loterije.